

(INTRODUCCIÓ

Aquest volum que us presentem recull el contingut de les intervencions fetes en les conferències i taules de treball de les Jornades Interprofessionals *Les biblioteques públiques: espais d'integració social*, que el Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO, juntament amb el Centre UNESCO de Catalunya, van organitzar a Salt (Gironès) els dies 15 i 16 de març del 2002.

El Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO el conformem professionals bibliotecaris que treballem en biblioteques públiques d'arreu dels Països Catalans. El nostre treball s'inicia l'any 1995 amb l'objectiu de dur a terme un programa de dinamització cultural i una orientació dels serveis consensuat pel conjunt de biblioteques catalanes associades en la línia que proposa el *Manifest de la UNESCO de la Biblioteca Pública*.

Pensem que les biblioteques són espais privilegiats que tenen molt en compte la seva funció social i educadora i ajuden els seus usuaris a formar part, d'una manera col·lectiva i conscient, en la societat plural, responsable i solidària en què tots ens mereixem viure. Per tal d'assolir aquestes funcions, considerem la lectura com a element prioritari, enriquidor i generador de vida.

Vetllem per oferir uns serveis encaminats a potenciar la vessant més humana i democratitzadora de la biblioteca, i és per això que posem l'accent en l'estudi i treball sobre el foment de la pau i la conscienciació dels grans problemes del planeta; la promoció del diàleg intercultural, fomentant les iniciatives en aquest sentit i donant a conèixer les cultures minoritàries; en el respecte per l'entorn, tant en l'aspecte ecològic com en l'humà i social, per tal d'afavorir un desenvolupament humà sostenible que tingui en compte les generacions futures; en la difusió de les publicacions de la UNESCO, en especial aquelles que es considerin adients per al públic de la biblioteca; en l'atenció especial per tal que el fons bibliogràfic de la biblioteca reflecteixi els ideals esmentats.

Aquestes propostes es tradueixen en activitats pròpies com ara la ja consolidada celebració del Mes de la Pau, del Dia Mundial del Medi Ambient o la publicació de guies de lectura, entre d'altres.

Però, per què unes jornades? Durant els primers mesos de l'any 2001, la més petita de totes les biblioteques del Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO vivia greus dificultats de funcionament. Situada al centre d'un dels barris més degradats del municipi de Salt, una població de vint-i-cinc mil habitants de la comarca del Gironès i que conforma un continu urbà amb la capital, intentava impulsar noves formes per atendre uns nens i nenes sense perspectives educadores fora de les aules de les escoles públiques de la zona. Una de les moltes estratègies en què va pensar l'equip de treballadors de la Biblioteca d'en Massagan per intentar superar aquells moments difícils fou proposar als companys i companyes de les biblioteques associades a la UNESCO d'organitzar unes jornades de reflexió sobre el paper que han de jugar les biblioteques públiques davant de l'exclusió social i les emergents realitats derivades de les noves migracions.

Compartir experiències, projectes i escoltar persones que poguessin fer propostes innovadores ens semblà que podia ser una manera de revisar el nostre treball i donar-li sortides positives.

La resposta va ser engrescadora: tot el grup va acceptar el repte com a propi i molt especialment la gent del Centre UNESCO de Catalunya amb Carles Descalzi (veritable motor d'aquestes jornades) i Susanna Martí.

Si us hem volgut resumir la gènesi dels textos que teniu a les mans és perquè creiem que són un exemple del tarannà del nostre grup i expliquen una de les moltes cares positives de la seva pràctica: fer de les dificultats possibilitats.

Moltes vegades demanar l'esforç de saber treballar en xarxa, de compartir experiències, de saber donar i rebre, pot fer la sensació de perdre el temps, tan mancats com n'estem les bibliotecàries i bibliotecaris. L'experiència acumulada de molts anys, les complicitats viscudes en molts projectes com els mesos de la pau, de confecció de guies de lectura i el debat continuat de la lectura pública entesa des de la seva gran potencialitat per construir una societat de persones més crítiques i lliures, reivindicant el paper educador i integrador de les biblioteques, va fer possible que una iniciativa sorgida a la perifèria dels centres urbans de poder esdevingués una meravellosa «flor» que va reunir durant dos intensos dies 185 professionals (bibliotecaris, però també educadors socials, pedagogs, psicòlegs...) entorn del tema *Les biblioteques públiques: espais d'integració social*.

Desitgem compartir aquests materials per tal de continuar la reflexió i el debat iniciat a Salt per poder –entre tots plegats— fer el salt que les noves realitats ens criden per tal que l'espai de proximitat que és la biblioteca pública, esdevingui un veritable espai ciutadà que garanteixi la igualtat d'oportunitats i el desenvolupament personal de tots, així com un espai col·lectiu per a l'intercanvi i la celebració de la diversitat, que generi els teixits socials que han d'enriquir la nostra convivència al segle XXI.

Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO